

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : मे - २०२६

सत्र ६ वे

विषय : नैसर्गिक संसाधन व्यवस्थापन (BSW23-605)

दिनांक : २५/०५/२०२६

गुण: ३०

वेळ: स. १०.०० ते ११.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ गाळलेल्या जागा भरा.

(०५)

१. जगाच्या एकूण भूभागापैकी अंदाजे ----- भाग जंगलांनी व्यापलेला आहे.
अ. १/१० ब. १/४ क. १/३ ड. १/२
२. स्वयंपाक करण्यासाठी इंधन म्हणून ----- वन उत्पादन मोठ्या प्रमाणावर वापरले जाते?
अ. रबर ब. सरपण क. बांबू ड. राळ
३. नैसर्गिक संसाधन व्यवस्थापनाचा उद्देश संसाधनांचा ----- वापर करणे हा असतो.
अ. अपव्ययी ब. शाश्वत क. अतिरिक्त ड. तात्पुरता
४. सेंद्रिय शेती हे----- शेतीचे उदाहरण आहे.
अ. अशाश्वत ब. शाश्वत क. औद्योगिक ड. रासायनिक
५. सामाजिक कार्यकर्ता समुदायांना ----- पद्धती अवलंबण्यास प्रोत्साहित करतात.
अ. हानिकारक ब. पर्यावरणपूरक क. औद्योगिक ड. तात्पुरती

प्र.२ सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(१०)

१. नैसर्गिक संसाधनांच्या विविध प्रकारांचे सविस्तर वर्णन करा.
१. नैसर्गिक संसाधन व्यवस्थापनामध्ये सामाजिक कार्यकर्त्यांची भूमिकेचे सविस्तर वर्णन करा.
२. नैसर्गिक संसाधन व्यवस्थापनाचे प्रकार सविस्तरपणे स्पष्ट करा.

प्र.३ टीपा द्या. (कोणत्याही तीन)

(१५)

१. वनांचा वापर.
२. जंगलतोडीचे प्रमुख परिणाम.
३. नैसर्गिक संसाधन व्यवस्थापनाचे महत्त्व.
४. नैसर्गिक संसाधन व्यवस्थापनामध्ये जनजागृती आणि पर्यावरण शिक्षणाचे महत्त्व.
५. नैसर्गिक संसाधने : व्याख्या

Sub : Natural Resource Management (BSW23-605)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative

(05)

1. About ----- fraction of the world's land area is covered by forests?
A. 1/10 B. 1/4 C. 1/3 D. 1/2
2. ----- forest product is widely used as fuel for cooking?
A. Rubber B. Firewood C. Bamboo D. Resin

3. Natural Resource Management aims at the _____ use of resources.
A. Wasteful B. Sustainable C. Excessive D. Temporary
4. Organic farming is an example of _____ agriculture.
A. Unsustainable B. Sustainable C. Industrial D. Chemical
5. Social workers encourage communities to adopt _____ practices.
A. Harmful B. Eco-friendly C. Industrial D. Temporary

Q.2 Answer in detail. (Any one) (10)

1. Describe in detail different types of natural resource.
2. Describe in detail the role of social workers in natural resource management.
3. Illustrate in detail types of natural resource management.

Q.3 Write short notes. (Any three) (15)

1. Use of Forests.
2. Major consequences of deforestation.
3. Importance of Natural Resource Management.
4. Importance of Awareness Creation and Environmental Education in natural resource management.
5. Natural Resources. : Definitions
